

موضوع:	فقه ۱ ب ۲	پایه:	۴
تاریخ:	۹۶/۰۲/۳۱	ساعت:	۱۰:۳۰

نام کتاب: لمعه، از ابتدای «کیفیه الصلوة» تا ابتدای «کتاب الصوم»

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سوال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سوال آفر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

تستی

۱. لو صلوا أزيد من جمعة في مادون الفرسخ
 ج ۲۴۷/۱
 أ. بطلت كلاهما سواء السابقة واللاحقة ☐
 ب. صحّت كلاهما و يجزى ☐
 ج. صحّت السابقة خاصّة و يعيد اللاحقة ظهراً ☒
 د. صحّت السابقة خاصّة و يعيد اللاحقة الظهر أو يكتفي بالجمعة ☐
۲. لو تشاح الأئمة للجماعة، يُقدّم
 ب ۳۲۵/۱
 أ. الأئمة ☐
 ب. الأقرء ☒
 ج. الهاشمي ☐
 د. الاسن ☐
۳. عدد ۳۰، نصاب است.
 ب ۳۳۶/۱
 أ. ششم شتر ☐
 ب. اول گاو ☒
 ج. پنجم شتر ☐
 د. اول گوسفند ☐
۴. کدام مورد، جزء نصاب حیوانات در باب زکات شمرده نمی شود؟
 د ۳۴۰/۱
 أ. ربّي ☐
 ب. المريضة ☐
 ج. الهرمة ☐
 د. الأکولة ☒

تشریحی

- * يسقط الأذان و الإقامة عن الجماعة الثانية إذا حضرت لتصلّي في مكان فوجدت جماعة أخرى قد أذنت و اقامت و أتّمت الصلاة ما لم تتفرّق الأولى بأن يبقى منها و لو واحداً معقّباً و كذا يسقطان عن المنفرد بطريق أولى.
 ۱۹۴/۱
 ۱. أ. مقصود از «الجماعة الثانية» و «معقّباً» را توضیح دهید. ب. اثبات اولویت در سقوط از منفرد چگونه است؟
 أ. گروه دومی که برای نماز جماعت وارد مسجدی می شوند. معقّباً: در حالی که از گروه اولی که نماز جماعت می خوانده اند یک نفر باقی مانده باشد که در حال تعقیب نماز است.
 ب. وقتی در نماز جماعت که بیشتر بر اذان و اقامه اش تأکید شده اذان و اقامه ساقط شود در فرادی به طریق اولی ساقط می شود.
- * تعتبر العربية في الأذکار الواجبة في الصلاة أما مع العجز و ضيق الوقت عن التعلّم فيأتى بها حسب ما يعرفه من اللغات فإن تعدّد تخيّر مراعيّاً ما اشتملت عليه من المعنى ومنه الأفضلية.
 ۲۰۵/۱
 ۲. عبارت «فإن تعدّد ...» را توضیح دهید.
- یعنی در صورت عجز از عربی اگر لغات غیر عربی که شخص با آن آشنا بود، متعدد بود، مخیر است که به هر کدام می خواهد نماز را بجا آورد اما باید دقیقاً معانی ای را که در عربی هست در آن لغت دیگر هم مراعات کند مثل مراعات معنای افضلیت در الله اکبر. (خدا بزرگ تر است).

* لم يذكر المصنّف حكم زيادة الركن تنبيهاً على فساد الكلية في طرف الزيادة لتخلّفه في مواضع كثيرة لا تبطل بزيادته سهواً كالنية فإنّ زيادتها مؤكّدة لنيابة الإستدامة الحكميّة عنها تخفيفاً. ۲۳۳/۱

۳. أ. جملة «تنبيهاً على فساد الكلية في طرف الزيادة» را توضیح دهید. ب. عبارت «فإنّ زيادتها مؤكّدة ...» را بیان کنید.
أ. یعنی علت این که مصنف حکم زیادتی رکن را نفرموده آن است که در همه جا، زیادتی رکن موجب بطلان نماز نمی شود (بخلاف نقیصه رکن که همیشه موجب بطلان است).
ب. اگر کسی بین نماز دو مرتبه نیت را تکرار کند عیبی ندارد؛ چرا که تأکید آن نیت اول است؛ زیرا شارع مقدس برای تخفیف بر عباد، استدامة حکمی نیت را، نایب از استدامة حقیقی آن دانسته است.

* يُقضى من الأجزاء المنسيّة التي فات محلّها بعد إكمال الصلاة: السجدة الواحدة و التشهد و يسجد لهما سجدة السهو و الأولى تقديم الأجزاء على السجود لها، كتقديمها عليه بسبب غيرها و إن تقدّم. ۲۶۹/۱
۴. عبارت «الأولى تقديم الأجزاء على السجود لها» را توضیح دهید. ب. مرجع ضمائر در جمله «كتقديمها عليه بسبب غيرها و إن تقدّم» را معین کنید.
أ. یعنی بهتر است اجزاء منسیه – مثل تشهد فراموش شده – را قبل از انجام سجده سهوی که بخاطر آن اجزاء بجا آورده می شود، انجام داد.
ب. تقدیمها: اجزاء علیه: سجده سهو غیرها: اجزاء تقدّم: سبب

* يجب على وليّ الميّت قضاء ما فات أباه في مرضه و لا يشترط خلوّ ذمّته من صلاة واجبة لتغاير السبب فيلزمان معاً و الأقرب اختصاص الحكم بالوليّ فلا يتحمّلها وليّه و إن تحمّل ما فاتّه عن نفسه. ۲۹۱-۲/۱
۵. أ. مقصود از «لتغاير السبب فيلزمان معاً» را توضیح دهید. ب. «فلا يتحمّلها وليّه و إن تحمّل ما فاتّه عن نفسه» درمقام بیان چه نکته ای است؟ توضیح دهید.

أ. یعنی سبب وجوب نماز قضائی که بر خود پسر بزرگ واجب است با نماز قضای پدرش فرق می کند؛ زیرا سبب وجوب نمازهای خودش، فوت نماز از خود او است ولی سبب نمازهای پدرش، از دنیا رفتن پدر است و چون سبب متعدد است پس مسبب هم که وجوب نماز قضا باشد متعدد می گردد.
ب. یعنی اگر پسر بزرگ میت مرده باشد بر نوه او (پسر پسر) خواندن نمازهای پدر بزرگ لازم نیست گر چه بر این شخص (نوه) خواندن قضای نمازهای پدر خودش واجب است.

* (من شروط قصر صلاة المسافر قصد السفر بالمقدّر) و خرج بقصد المقدّر، السفر إلى المسافة بغیره کتابع متغلّب يفارقه متى قدر مع امكانه عادة و مثله الزوجة تجوز الطلاق مع ظهور إمارته. ۳۰۸/۱
۶. دو مثال فوق را تبیین کنید.

مثال ۱. کسی که به زور، ناچار شده به دنبال شخص زورگویی راه بیفتد اما تصمیم دارد که هر زمان توانست از او جدا شده، به محل خود برگردد.
مثال ۲. زنی که در سفری همراه شوهرش شده اما احتمال می دهد که شوهرش او را طلاق دهد به شرط آن که علانم طلاق آشکار شده باشد.

* لا يجوز نقل الزكاة عن بلد المال إلّا مع إعواز المستحقّ فيضمن لا مع الاعواز و إنّما يتحقّق نقل الواجب مع عزله قبله بالنيّة و إلّا فالذاهب من ماله لعدم تعيينه. ۳۴۷/۱

۷. أ. در چه صورتی نقل دهنده زکات، ضامن است؟ توضیح دهید. ب. مقصود از «و إلّا فالذاهب من ماله» چیست؟ توضیح دهید.
أ. در صورتی که در بلد مال، مستحق باشد ولی زکات دهنده به او زکات ندهد و آن مال را به شهر و مکان دیگری منتقل کند.
ب. یعنی در صورتی می توان گفت «مال زکوی» نقل داده شده که آن را عزل و جدا ساخته باشد. اما اگر هنوز جدا نکرده آن را نقل بدهد، در اصل، مال خودش را نقل داده نه زکات را؛ پس اگر هم در راه نقل و انتقال تلف شود، مال خودش است نه مال زکوی.

* يقاصّ الفقير بالزكاة بأن يحتسبها صاحب الدين - إن كانت عليه - عليه و يأخذها مقاصة من دينه. ۳۵۳/۱
۸. مسأله را توضیح دهید.

اگر فقیری بدهکار باشد، طلبکار می تواند به مقدار طلبش را به عنوان زکات حساب کند - البته در صورتی که بر طلبکار، زکات دادن واجب باشد - و از بابت تقاص دین خویش بردارد.

* (القنوت) يفعلہ الناسی قبلَ الركوع بعده و يتابع المأموم إمامه فيه و إن كان مسبوقاً و ليدع فيه و فی أحوال الصلاة لدينه و دنياه من المباح و المراد به هنا مطلق الجائز و تبطل الصلاة لو سأل المحرّم مع علمه بتحريمه و إن جهل الحكم الوضعي. ۲۲۹/۱
۹. عبارات ذیل را توضیح دهید.

أ. يفعلہ الناسی قبل الركوع بعده:
ب. و إن كان مسبوقاً:
ج. مطلق الجائز:
د. الحكم الوضعي:

أ. شخصی که قبل از رکوع، قنوت را فراموش کند بعد از رکوع آن را بجا آورد
ب. حتی اگر مأوموم که اقتداء کرده، عقب تر از امام باشد (مأوموم در رکعت اول باشد).
ج. غیر حرام (مکروه، مستحب، مباح، واجب)
د. بطلان نماز.